

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 5.—
Pe 1/2 an c. 2.50
pentru
Romania și Strelnatate
Pe an cor. 10.—
Un nr. 10 III. —

OLTEANUL

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ, CULTURALĂ ȘI ECONOMICĂ.

INSERTIUNI

se primesc cu
prețuri reduse.

Scrisori nefran-
cate se refuză.

Manuscripte nu
se înapoiază.

Director: DR. IOAN ȘENCHEA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47. (casele I. Peia).

EDITOR-PROPRIETAR:
CONSTANTIN P6PP.

Din proiectul de salarizare al învățătorilor.

Ne aflăm iarăși în fața unei legi nouă de salarizare a învățătorilor. În noul proiect de salarizare a învățătorilor unii văd o »mumă« alții o »ciumă« dupăcum adevărat în lumea de azi nu toate legile sunt primite cu una și aceeași simpatie din partea tuturor oamenilor. Este aproape imposibil ca o lege, fie ea făurită de cel mai luminat cap din lume, să întrunească complăcerea tuturor. Ceeace să lucră pentru o tagmă, lasă lacune sau nedumeriri pentru altă tagmă și așa nici când nu putem vedea o unitate în vederi și sentimente. Legea nouă de salarizare este privită cu ochi buni de învățători pentru că prin ea să satisfacă o dorință și în același timp o necesitate a învățătorilor cu privire la starea lor materială. Ar trebui să înțeleagă odată toată lumea, care stă aproape de interesele școlii românești, că învățătorii numai fiind desrobiți de cancerul mizeriei, vor putea fi adevărați bărbați ai școlii. Să nu creadă cineva, că dorințele materiale ale învățătorilor români ar fi nelimitate. Învățătorimea noastră a cerut totdeauna numai minimul pentru a putea trăi cinstit în rândul oamenilor culti și pentru ași asigura creșterea copiilor, susținerea familiei. Aceasta au pretins-o totdeauna învățătorii noștri și nimic mai mult. N'am văzut și n'am auzit pe nimeni, că din plata sa de 600—1000 cor., să se fi făcut capitalist, dar cu greutate după cap sunt cei mai mulți, așa că avansul ce l'ar primi în viitor la salar ar fi mai mult un mijloc de a repara și umplea golurile din trecut. Mulți văd în ameliorarea salariilor învățătorilor români o punte de răsturnare a cutărui sau cutărei tagme. Doamne ferește! Cum poate crede cineva că învățătorul ajuns la o stare materială mai bună, va putea cu o mișcare de deget să schimbe cursul apelor sau să prăvălească munții! Sunt numai iluzii ale acelor, cari erau de dați până mai eri-alaltăeri, ca învățătorul să deslege nojița dela opinecă a oricărui »Strigă poruncă».

Repetăm, la mulți dintre intelectualii noștri, legea nouă de salarizare a învățătorilor li-se pare un ghimpe ve-

ninos, li-se pare chiar o mare primejdie pentru armonia, ce trebuie să domenească în societatea omenească. Biserica dreptmăritoare vede în ridicarea lefurilor învățătorilor o nouă sarcină, o nouă povară materială. Știm cu toții, că greutățile sunt mari, știm că timpurile sunt critice, dar vorba unui scriitor de al nostru »*Omul este sub vreme*« și nu vremea sub oameni. Nu ar trebui să ne îngrozim tocmai așa de tare de noul proiect, poate că acest proiect este mai ușurător ca cel din 1907. Mai mult ar trebui să ne spărie indiferentismul nostru și lipsa de sistem pe terenul administrativ. *Indiferentismul și necluzuința noastră a pus de căiu sute de școlii românești.* După ce am trecut odată printr'un purgator de încercare după ce am trecut odată peste proba de sânge, cum am zice, ar trebui ca acum să fim oameni mai luminați, oameni cu experiența trecutului, și să știm să ne reculegem în cazul de față și să ne arangem afacerile noastre așa după cum firea lucrurilor o pretinde. Noul proiect de salarizare nu încarcă singuraticile bisericii cu sarcini de mii de coroane, ci cu o sumă care poate fi solvabilă și din partea bisericilor, cari nu posed proprietăți mari. În scopul întregirii salariilor învățătoarești s'a scris și să scrie mult prin ziare. Diferiți bărbați cugetători și sprijinitori ai cauzelor școlii românești își dau întâlnire în coloanele gazetelor noastre nistându-se a afla modalitățile pentru mântuirea școlilor românești. Dar nu toate căile ce sunt indicate, sunt ducătoare la scop. Ar trebui ca cei ce își oferă bunăvoința și sprijinul în această cauză să aleagă căile cele mai apropiate pentru atingerea scopurilor. O pildă de înaltă chibzuință dă Il. Sa d-nul Dr. V. Tr. *Frențiu* episcopul Lugoșului prin circulariul său instructiv adresat către susținătorii școlilor.

Dănsul atrage de timpuriu atențiunea senatelor școlare în cauza întregirii salariilor învățătorilor. Iată unele părți de mare însemnătate din circulariul dat: »Legea nouă regulează dotația învățătorilor astfel, încât fiecare învățător începe cu plată de 1200 cor.

și cuartir ca mai înainte. Salarul de 1200 cor. învățătorii îl au numai 2 ani, căci după doi ani salarul li se urcă la 1400 cor. și înaintează la categoria a 3-a a clasei a III-a de plată — căci plata învățătorilor să împarte în 3 clase și fiecare clasă în 3 categorii. Maximalul plății e 3200 cor., la care poate ajunge învățătorul după 41 ani de serviciu. În clasa a III-a, învățătorul înaintează dintr'o categorie în cealaltă, tot după 5 ani, în clasa II-a și a I-a după 2 ani. În clasa III-a și a II-a plata în fiecare categorie să mărește cu 200 cor., în clasa I. cu 300 coroane. Salarele acelor învățători, cari mai înainte au avut ajutor de stat, pot fi întregite și fără recurs special cu ajutor de stat după legea aceasta nouă, dacă vor corespunde altor condițiuni statorite în legea din anul 1907 art. 27. Chiar pentru aceea ca să nu fie periclitată din partea aceasta întregirea salarului învățătoarească, sub gravă răspundere lăsăm presidentilor senatelor școlastice, să aducă în rând școlile, conform prescrișelor legii și să le provadă până la începutul anului școlar viitor, cu toate recuizitele de lipsă prescrișe în legea din anul 1907. *Acolo însă, unde comunele bisericesti ca susținătoare de școlii, nu vor putea întregi salarul învățătorului la suma prescrișă de lege, vor trebui să recurgă după întregire dela stat până la finea lunii Septemvrie 1913.*»

Iată un păstor care se îngrijește de timpuriu de regularea lefurilor învățătorilor și ajustarea școlilor cu cele trebuincioase. Timpul bugetelor și plângerilor și multelor bârfeli a trecut. Azi numai faptele vorbesc. În cazul că susținătorii școlilor nu se vor îngriji de timpuriu de regularea plăților învățătorilor — fie întregirea aceea dela biserică, fie dela stat, ne tăiem singuri cu eanga de sub picioare. *Școlile în atari casuri vor fi închise fără nici un încunjur.* Din gradul entuziasmului național, de multeori și păgubitor intereselor noastre vitale, am mai putea scădea, alegând căile mai apropiate, de atingerea scopurilor. În inflăcărarea noastră prea mare națională, uităm — adeseori — de a ne împretini cu mijloacele ce ar putea să ne aducă și foloase reale.

In cazul de față noi avem curagiul a recomanda senatelor școlare *cererea întregiri dela stat* pentru că caracterul școlii tot acela va rămânea ori va căpăta școala întregire de salar pentru învățător, ori nu. Vorbim din experiența trecutului. Ce folos că cutare comitet parochial se va arăta cu totul entuziasmat pentru ideea națională și în realitate nu va lucra nimic pentru a mulțumi pretensiunile legii școlare. Deci mai multă precauțiune și chibzuință în această cauză. Ar fi bine ca fiecare comitet parochial să mediteze cu cea mai mare serioșitate, ceace este cu puțință și ceace nu să poate duce la îndeplinire. Noi am dori din toată inima ca să se poată face prețutindenea față impositelor de cult din partea comunelor bisericesti ca susținătoare de școală. Aceasta însă o știm din șematismul năcazurilor noastre, că este imposibil. Deci să nu ne rușinăm nici-decât a recurge la ajutorul statului în vesteria căria și noi — Români — vârsăm milioane de coroane. Acest fapt să nu se considere ca un act de cerșitorie, ci ca o pretensiune de drept, ca o pretensiune legislativă, juridică. Timpul precum vedem este scurt. Trei luni și jumătate si va trebui să ne dăm seama de pașii cari i-am întreprins în această cauză. Și am putea zice, că nu e rău că ne-a dat un termen cam scurt pentru că noi din firea noastră am fost și suntem șovăitori, așteptăm tot provocări urgente și întâpături. Chiar dacă ministrul ne-ar fi dat un respiru de 5 ani, mașinăria administrațiunei noastre tot cu aceiași pași molatici s'ar mișca.

In cazul de față credem, că chiar și statul ne va sări mai cu ușurință într'ajutor, deoarece nu este vorba de o regulare sau îmbunătățire de salar, *ci de o întregire*. Avem știre pozitivă că la recomandațiunea inspectorilor regești școlari, unii dintre învățătorii români au inmanuat deja întregirea stabilită de legea statului. Aceasta ne face să credem, că statul sări întrajutor pentru multe școale.

Dar și susținătorilor de școale le incumbă o mare datorință de a lua afacerea serios în mână, pentru a regula agendele școlare în timpul legal.

Să nu trăiască nimenea în credința că, acolo unde școalele nu căpăta întregire dela stat vor fi independente de influința statului. Cărmacii școalelor au ajuns la convingerea bine stabilită, că puterea influințătoare a statului să exercită atât în școale ajutate cât și neajutate. Că ce va mai aduce timpul, nu putem ști, dar am putea face totuși o prorocire în doi peri, că nu va fi tocmai curând

când învățătorii vor ajunge la o nouă ameliorare de salar.

Datorința acum este ca să ne acomodăm legii întru toate, fără șovăire, ca să nu atragem asupra-ne oșanda posterității.

Ghimbașanul.

RĂȘBOIUL.

România a mobilizat.

București, 4 Iulie la 9 ore dim.

Joi, la oarele 6 seara Maj. Sa Regele Carol a semnat ordinul de mobilizare al armatei române.

Prim-ministrul Maiorescu eșind la oarele 6 seara din palatul regal a adus la cunoștința lunei imense, care staționa în fața palatului regal, că *mobilizarea armatei a fost ordonată*.

Lunea a făcut manifestațiuni colosale regelui, familiei regale și armatei. Entuziasmul a fost de nedescris, cu toate greutatețile, ce va avea să suporte țara în asemenea împrejurări. Mulțimea plecând după manifestația însuflețită dela palat, a traversat străzile capitalei în frunte cu muzicile, făcând toată noaptea ovațiuni grandioase în fața ministeriilor și-a cluburilor politice.

In decursul nopții s-a notificat ordinul de mobilizare în toate părțile țării. Iată

Ordinul de mobilizare:

CAROL I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională rege al României, la toți de față și viitori sănătate.

Asupra raportului ministrului nostru, secretar de stat la departamentul de războiu sub Nr. 327—913 am decretat și decretăm:

Art. I. Armata activă cu rezervele ei se mobilizează și va fi armata de operațiune.

Art. II. Mobilizarea se va executa după prescripțiile regulamentului asupra mobilizării.

Art. III. Pentru complectarea efectivului de războiu se vor chema contingentele de rezervă și milițiile necesare. Prisosul se va chema treptat, potrivit trebuințelor.

Art. IV. Ordinea de bătaie va fi cea stabilită în planurile de mobilizare în vigoare.

Art. V. Ministrul nostru, secretar la departamentul războiului este autorizat cu executarea decretului de față.

Dat în București, la 20 Ianie 1913,

CAROL.

Ministrul de războiu: **Hârjeu**
general de divizie.

Prima parte a armatei mobilizate în număr de 250.000 va fi concentrată în Dobrogea pentru a trece granița Bulgariei. Primul oraș ocupat de armata română va fi Silistra. Se crede că comanda supremă a armatei și a corpului 2 de armată o va lua Prin-

țul Ferdinand; generalul Hârjeu va comanda corpul 1, iar generalul Culcer, în fruntea corpului 3, va ocupa cadrilateratul Rusciuc-Varna, luând cartierul general la Rusciuc.

Corpul 5 din Dobrogea trece în țară pentru a ține garnizoană.

Corpul 4 din nordul Moldovei rămâne pe loc.

București, 4 Iulie. Principele Ferdinand a fost numit generalism al armatei. Mobilizarea s'a anunțat Vineri dimineața prin sunete de goarnă și bătăi de darabane în întreaga țară. In toate gările centrale are loc aranjarea parcului de vagoane. Rezerviștii chemați sub arme se vor prezenta Sâmbătă, la regimente. Prefectul capitalei a lansat un manitest îndemnând pe cetățeni sa fie liniștiți, având în vedere gravele împrejurări prin care trece țara.

Flamura țării.

Măreață oștire plecată 'n război
Să lupți pentru mândra ta țeară;
Cu lauri de izbânzi să ne vii înapoi,
De jaf să o scapi și de ocară.

Să vii norocoasă iarăși acas,
Pe glorie, lauri stăpână,
Cu brațul de fer, să nfrângi să zdrobești
Armata dușmană, păgână.

Pe flamura țării, pe careați jurat
Voi până la moarte credință,
Cu slove de sânge, cu brațul viteaz
Să scrieți pe ea biruință.

Ci mulți veți cădea răzleți și răpuși
De-a morții năpraznică coasă:
Dar flamura țării mereu să stea sus
Și-aduceți o iarăși acasă.

Căci mâne lupta-vor ai voștrii copii
Sub cutele i fâlfăitoare,
Cu brațu destoinic, păzind neclintit
A țării tezaur, odoare.

Emil A. Chiffa.

Din America.

In Statele-Unite ale Americii de Nord în țara largilor libertăți să schimbă vederile, mai ales de când s'a ales noul președinte. Poporul a început a curge în Statele-Unite din toate părțile lumii, mai ales de când a dat scumpetea mărfurilor și criza de bani, încât a pus pe gânduri pe bietul popor mai ales de când producția câmpului a fost în anul trecut nimicită total de ape și și acum sunt amenințate câmpurile pe malurile Mureșului, Sighișoara, T. Murășului și Deva. Acum s'a luat măsuri ca să mai impedece revărsarea de prea mult popor sărac asupra Americii. Întai au început a cere, ca cel ce sosește în țara streină, să aibă la el și o sumă de bani, cam 125 cor., apoi le cere să știe ceti și să fie sănătoși. Iar acum președintele cel nou Wilson, a început respingerea din greu a oamenilor ce vin din afară spre America. Caci noul președinte e de părere, să nu mai fie lăsați să vină așa de mulți lucrători streini, că acei câți sunt între hotarele țării sunt cam destui pentru lucrurile ce să cer, și aceștia să ajungă la o soarte mai bună, la plată mai mare din partea fabricelor. El nu voește numai înmulțirea muncitorilor, ci și bunăstarea lor. Iar pentru a se ajunge la aceasta

după cum scriu zările americane, el a pus la cale pe deregătorii dela graniță, să fie foarte alegători în primirea celor ce mai vin din afară! Și să întâmplă, că aproape jumătate din cei nou sosiți, sunt respinși la hotar, trimiși înapoi, fără privire la aceea, că ce cheltuieli au avut cu drumul până aci. Dar să bage bine de seamă cei ce călătoresc spre America, de regulile din nou făcute de președintele cel nou, să nu-și periclitizeze averea și banii luați în împrumut de la bănci, în speranță că îi va câștiga și îi va înapoia.

— † *Dintre cei emigrați.* Toma Comșia, fiu al țarei Oltului, lucrător în „City Hospital“ din Akron, O. de origine din Găinar, (ctul Făgăraș) a reposat în 10 Iunie a. c. în etate de 35 de ani. Il deplânge soția și un băet de 7 ani. Odihnească în pace, în pământul strein!

NOUTAȚI.

— **Administrațional.** Facem cunoscut pe dnii cetitori ai foaiei noastre, că din cauza strămutării a tipografiei care a trebuit din nou aranjată, Nrul acesta nu s'a putut scoate în 8 pag. Venind însă scirile răsboinice și importante din Balcani, ne am dat silința de al scoate precum să prezintă. Rogând pe dnii cetitori a ne scuza de astadată.

Totodată îi rugăm pe dnii restanțieri a achita restanțele vechi și din prezent. Acest sprijin moral nu să potrivește cu caracterul omului, a ceti foi 1—2 ani și a nu plăti. Poate judeca ori și cine că edarea unei foi reclamă mari spese. Din nepăsarea aceasta suntem siliți a înprocesua prin avocat și ale face cheltueli zadarnice restanțierilor, pe cari mai mult nu-i putem aștepta.

— **Cununie.** Letiția S. Albani, învățătoare în Abrud și Iuliu Fehér, subloc. c. r. în disp. și secretar de bancă în Szombathely, fac cunoscut, că și-a celebrat cununia religioasă în 30 Iunie n. în biserica gr. cat. din Abrud. Sincere felicitări.

— **Urmările lipsei de bani.** Lipsa mare de bani ce să simte în țară acum acuși de doi ani, și faptul trist că banii nu vor să se iefinească. — Își arată urmările ei asupra întregii vieții economice a țării. Și că ce fel sunt acele urmări, să poate vedea foarte limpede din poticnirile vieții din capitala țării, din orașul Budapesta spre care curg toate vinele vieții economice, și de bogăție și de lipsă. Când e bine în țară, își saltă lanțurile de aur pe burta jidovii din Pesta; când e lipsă în țară, își strâmbă nasurile și așa foarte strâmbă aceiași jidani și închid la uși de boale ca tunci când vine furtună mare. Furtuna sărăciei.

Iar că în ce fel merge azi viața economică în Pesta reoglinând și mersul întregii vieți economice a țării, ni-o spune o foaie mare din acel oraș, care scrie în un număr al său de acum din Iunie:

„Lipsa de bani are asupra Budapestei așa urmări ca un războiu, care lasă după sine morți și răniți! Întreprinderi mari își închid prăvălia, iar oameni mai mici, să dau peste cap cu droaia!“

Din jur nu mai curge lumea spre Budapesta ca în alți ani. Mai curând să duce! Anul trecut erau în oraș în luna lui Mai 211 locuințe goale, azi sunt 868.

În a. 1912 au fost în cele dintâi trei luni ale anului 1619 de deschideri de prăvălii și întreprinderi nouă, în a. 1913 numai 1338; în anul trecut în același timp 948 închideri de întreprinderi, în 1913: 1024 Bancrotări în 1912: 23, în ăstan 55.

Oaspeți din străinătate au venit anul trecut în Pesta în cele dintâi 3 luni, 61.000 ăst an numai 54.000.

Anul trecut au plecat în același timp din Budapesta în afară cu 18.000 mai mulți decât au venit la Budapesta (precum arată numărătoarea dela trenuri), ăst an au plecat din Pesta cu 361.000 mai mulți, de câți au sosit! Cu un cuvânt: fuge lumea din oraș! O alungă lipsa de bani, care să simte grozav asupra orașului, care e inima țării, când incolo în țară e asemenea lipsă.

— **Cursuri de agronomie Pentru învățători.** Pentru instruirea învățătorilor dela școalele populare, cari propun economia în școalele de repetiție și pentru instruirea lor în ale economiei, — ministru de agricultură va ținea cursuri de economie pe lângă școlile de agronomie din Geogiu, Ada, Bichișciaba, Breznóbánya, Hódmezővásárhely, Jászberény, Karczag, Lugozs, Pápa, Rimaszombat, Somogyzentimre, Ciacova și Szabadka, cari vor dura din 18 Iulie a. c. până în 18 August a anului de față, și în cari să vor primi câte 20, cu totul 300 învățători dela școlile populare. Iar pe lângă școala agronomică Kecskemét va întocmi un curs, care va dura din 1—31 Iulie și în care vor fi primite 20 de învățătoare.

Învățătorii și învățătoarele, cari vor lua parte la cursurile amintite vor căpăta câte 100 cor., cari — după tragerea speselor pentru întreținere, adevă 40 cor. — li-se vor plăti în două rânduri: 30 cor. la început și 30 cor. după sfârșirea cursului.

Pentru fiecare din școlile amintite, ministru de agricultură a împărțit câte un premiu de 100 cor. și câte două de 50 cor. cari vor fi împărțite acelor învățători sau învățătoare, cari în decursul cercetării acestor cursuri, vor dovedi mai multă sârguință și spor.

Asigurări de nutrețuri și cereale.

— **In atențiunea economilor noștri.** —

Pentru economii noștri, anul acesta este mai bine cuvântat de Dumnezeu ca cel trecut. Nutrețurile sunt frumoase, abundente și coasa e în toiul ei. Cerealele (grâu, seacă, orz, ovăs etc), deasemenea sunt destul de bune și cu rod multămitor. Nutrețurile au început deja să se adune, iar cerealele peste 2—3 săptămâni deasemenea vor fi în clăi. Bucuria economilor noștri — mai cu seamă după anul de grea încercare — e mare și fiecare se uită cu nădejdi bune la rodul muncii și pământului său. Și fericit va fi acesta, care va ajunge în pace să-și vadă nutrețurile așezate la adăpost și cerealele treierate.

Dar până a ajunge omul la aceasta mulțămire are să treacă prin multe încercări. În timp de vară, când arșița este mare, fie din greșală, fie din adins, focurile sunt destul de dese și multe nutrețuri și cereale cad pradă flăcărilor. Primejdia e destul de mare și poate ajunge și pe cel mai băgător de seamă. Mai mare e însă primejdia acolo unde nutrețurile și cerealele se așează în liber, cub cer fără nici o povază. Aci fo-

cul adeseori face pustiiri înspăimântătoare. Am putea dovedi aceasta cu zeci și sute de cazuri. Ajunge însă să amintim câteva din anul trecut. Să amintim focul îngrozitor dela Pecica (com. Arad) și din câteva comune bănățene, unde s'au pustiit arii întregi.

Pentru a preîntâmpina primejdia focului, oamenii cumiți vor face lucru bun și folositor dacă vor asigura nutrețurile și cerealele lor, fie că le pun în șuri, dar în deosebi dacă le așază în liber. Căci pentru câteva coroane ce le plătesc ca premii de asigurare sunt puși la adăpostul oricărei temeri de primejdii și în caz de pagubă prin foc, primesc desdaunare întreagă în bani.

La neamurile mai înaintate decât noi, cu deosebire la Sași și Nemți nu este econom, care să nu-și asigure roada câmpului. Ei înțeleg folosul cel mare al asigurării. Noi știm că și oamenii noștri îl înțeleg căci nu e lucru mare a înțelege că e o datorință să te îngrijești de preîntâmpinarea pagubei. Dar dacă nu asigură, cauza e alta. E că nu se pricep în treburile de asigurare și poate și aceea că unii au fost înșelați de unii agenți străini. Asigurarea însă nu e lucru mare. Ea se poate face ușor și efitin, căci taxele de asigurare, premiile cum se mai numesc sunt foarte efitine. Așa de pildă dacă cineva ar avea grâu în paiu pe care și-l prețuește la 500 cor. și ar vrea să-l asigure până îl imblătește, zicem pe o lună ar plăti — dacă grăul e afară — o taxă de 3 cor. 50 bani. Dar dacă l-ar avea în șură ar plăti și mai puțin. Dacă careva ar vrea să asigure grâu pentru suma de cor. 1000 pe două luni, ar plăti cam 8 cor. — Sunt tot taxe foarte mici în asemănare cu liniștea cea mare ce o dă omului asigurarea. Și apoi dacă mai punem cu aceste taxe nu trebuiesc plătite numai decât ci numai la toamnă, nu credem să mai fie cineva care să nu poată asigura.

Până acum oamenii noștri au fost lăsați ce privește asigurările pe mâna băncilor și agenților străini. Azi — însă slava Domnului — avem și noi banca noastră de asigurare, bancă întemeiată de toate băncile românești și de toți fruntașii neamului. Aceasta este *Banca generală de asigurare din Sibiu*, așezată în casele „Albinci“. Aceasta bancă a făcut și în anul trecut tot felul de asigurări și face și acum în măsură cu mult mai mare. Oamenii noștri să nu întrelase a se face părtași de folosul asigurării și să-și asigure nutrețurile și bucatele lor la banca susnunită, banca noastră românească. Oferte de asigurări se pot căpăta dela Centrala băncii din Sibiu sau dela agenturile ei principale din Brașov (Piața-mare, la filiala „Albina“) și din Arad (József Főhergetut Nr. 1, casele „Victoriei“) precum și dela oricare bancă românească și dela bărbați de încredere.

„Căci va fi păcat de Dumnezeu să se mai întâmple și de aci înainte aceea adeseori s'a întâmplat până acum, adevă să ne ajungă pagube de foc și să nu fim asigurați. Să ne orânduim lucrurile ca oamenii cumiți și să nu ne ferim de câțiva creștari dați pentru asigurare în folosul și spre binele nostru.“

Incheiem deci aceste rânduri zicând economilor noștri: asigurați-vă produsele voastre dar, numai la banca noastră românească.

Redact. resp. CONST. POPP.

ATENȚIE!

50,000 perechi de ghete!
4 perechi de ghete pentru C. 8.50

Mai multe fabrici de ghete insolabile, mai incredințat vânzarea totală de ghete a unui mare magazin (depou).

Din prilejul acesta vând ori și cui
2 perechi bărbătești 2 perechi femești

de ghete cu șirete din piele neagră sau brună, cu talpă din piele durabilă tare cuită, elegante, fasonul cel mai nou mărime după număr. Aceste **4 perechi de ghete la olaltă costă numai Cor. 8.50.** Trimitere cu ramburs.

P. LUST, Schuh-Export
KRAKAU, (AUSTRIA)

Ce nu convine se schimbă, sau banii se înapoiază.
(Fără nici un risc.)

In atențiunea publicului!

➔ **Strămutare de local.** ➔

Subsemnatul aduc la cunoștința m. Onor. public și clientelei mele, că **m'am mutat** din locuința veche, din casele Peia cu

Institutul Tipografie,
cu redacția și administr. „foaiei „Olteanul“
în strada Apafi sub nr. 19.

unde să primese totfelul de afaceri pentru administrarea foaiei și totfelul de comande de lucrări tipografice de ori și ce natură.

Rog On. public de a mă onora cu prețuitele comande și în localul nou, și ami da binevoitorul sprijin, sunt

cu distinsă stimă

CONSTANTIN POPP.

Balsamul apotecarului A. Thierry

Allein echter Balsam
aus der Schützengel-Apothek des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn

este neîntrecut în efect la boalele de plumă și piept, alină catarul și curmă durerile cauzate de tuse. Curmă aprinderi de gât, răgușeli și dureri de grumazi și ferbințeli. Cu deosebire e bun contra sgârșiturilor de stomac și colică. Vindecă vâna de aur și curățește rinichii, dă apetit, și ajută la mistuire. S'a dovedit de leac excelent la dureri de dinți, la dinți găuși, la mirosul gurei folosită ca apă de dinți întărește gingiile și gura, încetează mirosul obvenit din stomac în gură. Mijloc vindecător și sigur contra limbricilor. Vindecă totfelul de rane, orbalți, beșici provenite din ferbințea, unflături, negei, ursură, membre înghețate. În aontra durerilor de urechi e un leac neprețuit. — Să fie la îndemână în fiecare casă, la cazurile obvenite, mai ales la influență, coleră și alte boale.

Să scriem la:

THIERRY A. „Öranyal győgszertára“ Pregrada
(lângă Rohitsch-Sauerbrunn).

12 sticle mici sau 6 duple, ori 1 specială mare 5.60 K
La comande mai mari se dă rabat convenit.

Singură și veritabilă ALIFIA CENTIFOLIA
a lui **A. THIERRY**

Oprește și încetează veninarea sângelui. Face superflue orice operație. Folosește femeilor lăptătoare, ajută pornirea laptei, nu să întărește pieptul. Orbalțul de piept (foc viu), folosește la orice rani vechite, rani deschise la picioare umflata, la caries, rani venite prin lovituri, tăieturi, împuscături, strivituri, împunsături, sdroboturi, să folosește pentru îndepărtarea corpurilor streine de e. țanduri de lemn, spin, sticlă, alică, năsip, prav, etc. la crește e din corp, la corbunculus, neoplasme, chiar și contra racu' lui, vermi, putreziciune, rosături, beșici, orice arsături, rane jvite p. in lungi zăcere a bolnavului, la buboale, curgere de urechi, precum și la copii mici contra opăraiei etc.

Are putere vindecătoare și sigură.

2 burcane costă cor. 3.60 f. se trimite cu ramburs (Nachname).

Se capătă la: Farmacia **Török József**, în Budapesta precum și la mai multe farmacii din țară. În mare (engro) la **Thalmayer și Seitz**, la succesorii **Kochmeister** și la drogeria **Fraților Radonovits** în Budapesta. Unde nu s'a află depou, să se comande deadreptul dela farmacia

THIERRY A. Öranyal-győgszertára Pregrada
(lângă Rohitsch-Sauerbrunn.)

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

Linia franceză

Linie accelerată de vapoară regulat și directă

Havre-Newyork

și

KANADA.

Via **Basel (Schweitz) Paris.**

Telegramm-adresse: **TRANSAT** Budapest.

Biroul: **Budapesta, VII. Piața Baross nr. 15.**

Telefon: **József 14-87.**

OSPĂTĂRIE NAȚIONALĂ, BUCUREȘTI.

Strada Academiei Nr. 21, aproape de Buievardul Carol.

I să recomandă tuturor pasagerilor și excursioniștilor din țară, cei-ce vizitează capitala București a cerceta în strada Academiei nr. 21

„Ospătăria Enache“

a compatriotului nostru Oltean, aranjată din nou cu tot confortul, două sale și o curte pațioasă, unde să poate căpăta cea mai bună și aleasă

BUCĂTĂRIE NAȚIONALĂ.

Diferite **Vinuri** indigene și streine.

Bere bună de Bragadioru.

Diferite beuturi igienice și **țuică** curată.

Serviciu culant.

Prețuri moderate.

Cu stimă

GHEORGE CISMAȘIU

Ospătăria Națională, București.

!! Deschidere de Scaldă !!

a **Rodbavului** de iod și sare, care s'a deschis din **1 Iunie 1913.**

și este provăzută cu Odăi bine aranjate și mâncări bune și eftine. Direcțiunea s'a îngrijit ca și poporul de rând să fie provăzut cu quartire pe lângă prețuri de totului eftine.

În fiecare zi dimineața și seara dela **Agnita** și **Sâmbăta** inferioară, vor comunica automobile cu scaldă.

Informațiuni mai deaproape se primesc la

DIRECȚIUNE.